

**Model de subiect pentru
EXAMENUL DE LICENȚĂ**
la
SPECIALIZAREA LIMBA ȘI LITERATURA RUSĂ
– sesiunea iulie 2022 –

I. Русский язык/ Limba rusă

Прочитайте текст, потом выполните данные ниже задания.

Композитор Пётр Чайковский писал не только музыку – но и о музыке. Он публиковал критические статьи, в письмах и личных дневниках писал о новых музыкальных сочинениях и поднимал глобальные творческие вопросы. Чайковский часто размышлял об опере, которая, по его мнению, одна давала композиторам «средство сообщаться с массами публики».

О своём оперном творчестве композитор говорил: «Я всегда стремился как можно правдивее, искреннее выразить музыкой то, что имелось в тексте. Я не изменил себе ни разу. А каков я, хорош или дурен – пусть судят другие».

(источник: <https://www.culture.ru/materials/165529/petr-chaikovskii-ob-opere>)

1. Найдите в тексте все глаголы в форме прошедшего времени. (10x0,25=2,5 балла)
2. Найдите в тексте пять существительных в предложном падеже. (5x0,40= 2 балла)
3. Подберите к данным словам подходящие по смыслу прилагательные:
композитор, музыка, письма, вопросы, текст. (5 x 0,50 = 2,5 балла)
4. Найдите в тексте два согласованных определения. (2 x 0,50 = 1 балла)
5. Переведите первые два предложения из текста. (2 балла)

II. Русская литература/ Literatura rusă

1. К какому литературному течению принадлежит этот текст? Какие главные характеристики этого течения?
2. Расскажите о творчестве А.П.Чехова (назовите 5 произведений писателя).
3. Прокомментируйте следующий фрагмент из рассказа А.П. Чехова и, имея в виду характеристику героя, выявите главный мотив произведения в контексте поэтики писателя.

„Он [мой брат Николай Иванович] был добрый, кроткий человек, я любил его, но этому желанию запретить себя на всю жизнь в собственную усадьбу я никогда не

сочувствовал. Принято говорить, что человеку нужно только три аршина земли. Но ведь три аршина нужны трупу, а не человеку. [...]

Брат мой Николай [Иваныч], сидя у себя в канцелярии, мечтал о том, как он будет есть свои собственные щи, от которых идёт такой вкусный запах по всему двору, есть на зелёной травке, спать на солнышке, сидеть по целым часам за воротами на лавочке и глядеть на поле и лес. [...] Ни одной усадьбы, ни одного поэтического угла он не мог себе представить без того, чтобы там не было крыжовника.”

(А.П.Чехов, *Крыжовник*)

сочувствовать = a compătimi

аршин = 0,71 m

Vaream:

Комментарий рассказа и выявление роли темы в контексте поэтики А.П. Чехова – **3,5** балла

Принадлежность к литературному течению и интеграция в прозаическую традицию XIX века – **1,5** балла

Данные о творчестве писателя – **2** балла

Правильность и стиль изложения – **1** балл

Связность и логика представления -**1** балл

Se acordă **1** punct din oficiu

Tematica examenului de licență
Specializarea Limbă și Literatură Rusă
- iulie 2022 –

LIMBĂ RUSĂ CONTEMPORANĂ

1. Sistemul fonetic și fonologic al limbii ruse.
2. Trăsăturile sunetelor și clasificarea lor.
3. Transcrierea fonetică și transliterarea.
4. Lexicul limbii ruse.
5. Polisemia lexicală.
6. Omonimele.
7. Sinonimele.
8. Antonimele.
9. Substantivul. Categoriile gramaticale ale substantivelor: genul, numărul, cazul. Declinarea substantivelor. Folosirea substantivelor cu prepoziții și fără prepoziții la toate cazurile.
10. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivului. Forma scurtă a adjectivului. Declinarea adjectivelor.
11. Numeralul. Declinare. Acordul numeralului cu substantivul și adjectivul.
12. Pronumele. Tipuri de pronume. Declinarea pronumelor.
13. Verbul. Conjugarea verbelor. Categoriile gramaticale ale verbului (mod, diateză, aspect, persoană, gen, timp). Verbele impersonale. Verbele reflexive.
14. Participiul și gerunziul: formare, tipuri.
15. Adverbul. Gradele de comparație ale adverbilor. Formarea adverbilor.
16. Prepoziția. Conjunția. Particula. Interjecția.
17. Sintagma. Raportul de subordonare a cuvintelor în sintagme (acordul, recțiunea, joncțiunea).
18. Propoziția. Tipuri de propoziții.
19. Părțile principale (subiectul și predicatul) și părțile secundare ale propoziției (atributul, apozitia, complementul direct și indirect, complementele circumstanțiale).
20. Propoziții monomembre.
21. Fraza formată prin coordonare. Fraza formată prin subordonare (subordonate subiective, atributive, complementive directe, predicative, circumstanțiale).

Bibliografie:

1. Antonova, V.E., Nahabina, M.M., Tolstykh, A.A., *Doroga v Rossiju (2, 3)*, Sankt-Peterburg, Ed. Zlatoust, 2009.
https://kupdf.net/download/-2_59b1c41bdc0d606e32568edc_pdf
https://kupdf.net/download/doroga-v-rossiyu-3-book-2_5e177f3fe2b6f5f31f40ff82_pdf
2. Bucă, Marin, Cernicova, Galina, *Gramatica practică a limbii ruse*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
https://www.academia.edu/31593909/Buca_Marin_Galina_Cernicova_-_Gramatica_practica_a_limbii_ruse

3. Iurac, Simion, *Limba rusă contemporană. Morfologie*, București, Editura Universității din București, 2003.
4. Misirianțu, Sanda, *Russkij sintaksis*, Baia Mare, Editura Geo, 2003.
5. Rozental, D.E., Golub, I.B., Telenkova, M.A., *Sovremennyj russkij jazyk*, Moscova: Airis-press, 2010. <http://library.miit.ru/methodics/200217/03-44105.pdf>
6. Valgina N.S., Rozental, D.E., Fomina, M.I., *Sovremennyj russkij jazyk*, Moscova: Logos, 2002. <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook107/01/>

LITERATURĂ RUSĂ

1. Clasicismul și iluminismul rus. Antioh Cantemir, M. Lomonosov, D. Fonvizin, N. Radișcev.
2. Sentimentalismul rus. N. Karamzin: *Sărmana Liza*.
3. Literatura pre-pușkiniană. N. Jukovski, A. Griboedov, I. Krîlov.
4. Romantismul pușkinian. *Prizonierul din Caucaz, Fântâna din Bahcisarai, Țiganii, Călărețul de aramă*.
5. Prototipul omului de prisos în literatura rusă a primei jumătăți a sec. al XIX-lea. Personajul Oneghin al lui A.S. Pușkin (din romanul în versuri *Evgheni Oneghin*) și Peciorin din *Un erou al timpului nostru* de M.I. Lermontov.
6. Figura omului mărunț în literatura rusă a primei jumătăți a sec. al XIX-lea. Samson Vârin din nuvela *Dirigintele de poștă*, a lui A.S. Pușkin și Akaki Akakievici, din nuvela *Mantaua* de N. Gogol.
7. Realismul rus din a doua jumătate a secolului al XIX-lea: I.S. Turgheniev, F.M. Dostoievski, L.N. Tolstoi, A.P. Cehov.
8. Oglindirea destinului Rusiei, al intelectualității și al poporului în romanul-epopee tolstovian *Război și pace*. Problematika socială și mijloacele analizei psihologice în romanul *Anna Karenina* de L.N. Tolstoi. Polifuncționalitatea genului romanului tolstovian.
9. Legenda Marelui Inchizitor în creația lui Dostoievski și a altor gânditori ruși. Poetica romanelor dostoievskiene. Romanul polifonic.
10. Concepția teatrală a lui Cehov. Rolul textului și al subtextului.
11. Genul scurt la sfârșitul sec. al XIX-lea începutul sec. al XX-lea: A.P. Cehov, I. Bunin, A. Platonov. Neorealismul: Leonid Andreev.
12. Împletirea realului și a fantasticului în creația lui M. Bulgakov.
13. Rezistența prin cultură: A.Soljenițin. Nuvela: *O zi din viața lui Ivan Denisovici*. Proza document: *Arhipelagul GULAG*.
14. Tradiție și inovație în folosirea codurilor poetice în literatura rusă de la începutul secolului al XX-lea.
15. Orientări și curente literare de la începutul secolului al XX-lea: simbolismul, akmeismul, futurismul (izvoare, principalele caracteristici, manifeste, reprezentanți).
16. Principalele orientări și tendințe ale dezvoltării literaturii ruse din a doua jumătate a secolului al XX-lea. Boris Pasternak (poet și prozator), E. Evtușenko, A.Voznesenski, R.Rojdestvenski.
17. Disidența rusă. V. Nabokov, A.Soljenițin.

Bibliografie:

- Baconsky, A.E., *Meridiane*, EPL, 1969 (eseurile despre A.Blok, K.Balmont, A.Ahmatova, S.Esenin).
- Bartalis, Judit, *Lecții de cultură și literatură rusă*, Ed. Mega, 2020.
- Бахтин, М.М., *Проблемы поэтики Достоевского*, Советский писатель, Москва, 1963.
- Белинский, В.Г., *Полное собрание сочинений: в 13 т*, Москва: Изд.-во Академии наук, 1953-1959. <http://www.vgbelinsky.ru/texts/13/>
<http://velikayakultura.ru/russkaya-kritika-2/belinskiy-o-tatyane-larinoy-perviy-russkiy-zhenskiy-harakter>
<http://russian-literature.org/tom/404297>
- Briusov, Valeri, *Proza poetului. Nuvele și povestiri. Capul de marmură*, traducere din lb. rusă, prefață și note Diana Tetean, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2018.
- Cristea, Valeriu, *Dicționarul personajelor lui Dostoievski*, Ed. „Cartea Românească”, București, 1983.
- Etkind, Efim – Nivat, Georges – Serman, Ilia – Strada, Vittorio, *Istoriya russkoi literatury XX vek. Serebrianyj vek*, pod red. Izd. gruppă „Progres” „Litera”, Moskva, 1995.
- История русской литературы XIX века (вторая половина)*, под ред. Н.Н.Скатова, Москва, «Просвещение», 1991.
- Karamzin, N, *Sărmana Liza* <https://www.scribd.com/document/335951964/Sarmana-Liza>
- Leiderman, N.L.–Lipovetzkiy, M.N., *Sovremennaja russkaija literatura: 1950-1990 gody*, vol. I-II, Moskva, Izd.Akademiya, 2003.
- Лотман, Ю.М., *Пушкин*, Санкт-Петербург, 1995. <https://imwerden.de/publ-1501.html>
- Molcuț, Z., Laszlo-Kuțiuk, M., *Simbolismul european*, vol. 1-3, București, 1983.
- Petrescu, Liviu, *Poetica postmodernismului*, Pitești, „Paralela 45”, 1996.
- Russkaja literatura XX vek. Spravočnye materialy. Kniga dlja učašehsja starših klassov*, sost. L.A. Smirnova, Izd. Prosveščenie, AO Učebnaja literatura, Moskva, 1995.
- Russkaja literatura XX veka. Dooktjabrskij period.*, „Prosveščenie”, Leningrad, 1985.
- Russkaja literatura XX veka*, sub red. S.I.Timina, Izd. Centr „Akademia”, Moskva, 2011.
- Russkaja literatura XX veka. Učebnoe posobie dlja postupajušeh v VUZy*, Izd. Moskovskij licej, Moskva, 1996.
- Russkie pisateli. XX vek. Biobibliografičeskij slovar'*, sub red. N.N. Skatov, vol.1-2, Izd. „Prosvesceniye”, Moskva, 1998.
- Skoropanova, I.S., *Russkaja postmodnistskaja literatura*, Moskva, Izd. Flinta, Izd. Nauka, 2002.
- Sologub, Feodor, *Cartea desfătărilor. Nuvele și legende. Cea care a preschimbat apa în vin*, traducere din lb. rusă, prefață și note Diana Tetean, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2017.
- Șoptereanu, Virgil: *Istoria literaturii ruse de la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea*, București, 1982.
- Șoptereanu, Virgil, *Modernism. Avangardă. Postmodernism*, Ed. SemnE, București, 2012.
- Tetean, Diana, *Tradiție și inovație în folosirea codurilor poetice în literatura rusă de la începutul sec. XX*, în *Studii de limbă, literatură și metodică*, Cluj-Napoca, 1998, vol. 9, p. 419-452.
- Tetean, Diana, *Simboluri dominante în opera lui Vladimir Nabokov*, București, Ed. Atos, 2000.

Volkov, A.A., Smirnova, L.A., *Istorija ruskoj literatury XX veka. Dooktjabrskij period*,
Izd. Prosveščenie, Moskva, 1977.

Site-uri:

<https://stihi-rus.ru/>

<https://slova.org.ru/n/simvolizm/>

<https://slova.org.ru/n/akmeizm/>

<https://slova.org.ru/n/futurizm/>

<http://ruslit.raumlibrary.net/book/bryusov-povesti/bryusov-povesti.html#work008>

<http://www.litra.ru/fullwork/>

Биографии, Критика, Полные произведения, Краткие содержания произведений
И.С.Тургенева, Ф.М.Достоевского, Л.Н.Толстого, А.П.Чехова, И.Бунина, Л.Н
Андреева, А.Платонова, М.Булгакова, А.Солженицына, Б.Пастернака, В.Набокова,
Е.Евтушенко, Р. Рождественского.

<http://www.lib.ru/PROZA/GROSSMAN/techet.txt>

<https://obrazovaka.ru/category/iskusstvo/writers>

Биографии писателей, поэтов.